

RIKSDAGENS SVAR 312/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av universitetslagen och av yrkeshögskolelagen

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av universitetslagen och av yrkeshögskolelagen (RP 244/2014 rd)

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av universitetslagen och av yrkeshögskolelagen (RP 244/2014 rd) samt sin proposition om komplettering av den ovannämnda propositionen (RP 308/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen så snabbt som möjligt vidtar åtgärder som gynnar undanröjandet av hindren för högskolornas uppdragsutbildning.

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendena lämnat ett gemensamt betänkande (KuUB 22/2014 rd).

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i universitetslagen (558/2009) 8, 36, 38 och 39 §, av dem 36 § sådan den lyder i lagarna 482/2013 och 1172/2014 samt 38 § sådan den lyder i lag 482/2013, samt
fogas till lagen en ny 36 a och en ny 36 b §, till 41 § ett nytt 5 mom. och till 43 § ett nytt 2 mom. som följer:

8 §

Undervisningens avgiftsfrihet samt avgifter för annan verksamhet

Den undervisning som leder till högskoleexamen och urvalsproven i anslutning till antagningen av studerande är avgiftsfria för de studerande, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Undervisningens avgiftsfrihet hindrar inte att ett universitet ordnar sådan undervisning som leder till gemensam eller dubbel examen och för vilken en utländsk högskola tar ut en avgift för sin andel av undervisningen.

Av personer som söker till en annan utbildning än utbildning för en påbyggnadsexamen på grundval av en utbildning inom ett utbildningssystem i en annan stat än en sådan som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och Schweiz tar Utbildningsstyrelsen ut en terminspecifik handläggningsavgift för ansökan. En betald avgift är en förutsättning för att ansökan ska behandlas.

Av andra sökande än de som söker till en utbildning som ges på finska eller svenska kan det krävas att de genomgår internationella avgiftsbelagda tester.

För annan verksamhet än sådan som avses i 1 mom. får universitetet ta ut avgifter. Närmare bestämmelser om avgifter för universitetens offentlighetsrättsliga prestationer utfärdas genom förordning av statsrådet med iakttagande av vad som i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) föreskrivs om självkostnadsvärdet för offentlighetsrättsliga prestationer. Om en offentlighetsrättslig avgift som tas ut hos en studerande inte har betalats på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen med iakttagande av vad som föreskrivs i räntelagen (633/1982). Avgiften är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivningen finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

36 §

Antagning av studerande

De studerande antas av universitetet. En studerande antas för att avlägga både lägre och högre högskoleexamen, någondera av dessa examina eller påbyggnadsexamen eller för att genomföra specialiseringsutbildning.

Universitetet antar överflyttande studerande. Med *överflyttande studerande* avses studerande som har antagits till studier som leder till högskoleexamen och vars studierätt överförs från en högskola till en annan eller inom en högskola från en examen till en annan.

Universitetet beslutar om grunderna för antagningen av studerande. De sökande får på grundval av olika utbildningsbakgrund delas in i grupper vid antagningen. Likvärdiga antagningsgrunder ska tillämpas på alla sökande i samma grupp. Avvikelse från de likvärdiga antagningsgrunderna får i begränsad utsträckning göras för att utbildningsbehovet hos någon språkgrupp ska kunna tillgodoses.

36 a §

Gemensam ansökan och separata antagningar

Antagningen av studerande till utbildning som leder till examen ordnas med en gemensam ansökan till högskolorna, med undantag för antagningen till utbildning som leder till påbyggnadsexamen.

I stället för den gemensamma ansökan kan universiteten tillämpa separat antagning vid antagningen av

1) studerande till sådan utbildning som riktas till en specifik målgrupp och i fråga om vilken universitetet har bestämt de sökandes behörighet separat, och till vilken ansökning inte kan ordnas inom tidsplanen för den gemensamma ansökan,

2) studerande till utbildning på främmande språk,

3) studerande till finsk- eller svenskspråkig utbildning som leder till enbart högre högskoleexamen och till vilken ansökning ordnas i sam-

band med motsvarande ansökning till utbildning på främmande språk,

4) överflyttande studerande,

5) studerande på basis av studier inom den öppna högskoleundervisningen.

Vid gemensam ansökan utnyttjas det antagningsregister som avses i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret (1058/1998). Närmare bestämmelser om förrättandet av gemensam ansökan och om de förfaranden som då tillämpas utfärdas genom förordning av statsrådet.

36 b §

Reservering av studieplatser

I den gemensamma ansökan ska universiteten reservera en del av studieplatserna för dem som inte tidigare har avlagt högskoleexamen inom utbildningssystemet i Finland eller mottagit en studieplats i en utbildning som leder till högskoleexamen, eller som har tagit emot en studieplats i en utbildning som börjat vårterminen 2014 eller tidigare, men inte har avlagt högskoleexamen. Skyldigheten gäller antagningen av studerande till utbildning som leder till lägre högskoleexamen, antagningen till utbildning som leder till både lägre och högre högskoleexamen samt antagningen till sådan utbildning som leder till högre högskoleexamen och som ett universitet ordnar så att lägre högskoleexamen inte ingår i utbildningen.

Studieplatser behöver dock inte reserveras på det sätt som avses i 1 mom. vid antagning av studerande till utbildning på främmande språk eller till utbildning där universitetet antar så få studerande att reservering av platser skulle försätta de sökande i en oskäligt olikvärdig ställning.

Universiteten kan reservera en del av studieplatserna för sådana sökande som avses i 1 mom. också i separata antagningar.

Universitetet ska trygga ändamålsenliga antagningsmöjligheter också för dem som har avlagt högskoleexamen och tagit emot en studieplats. Universitetet ska se till att möjligheterna för olika grupper av sökande att få en studieplats

inte blir oskäligt olika med tanke på jämställdheten mellan sökandena. Vid bedömning av skäligheten beaktas hur stor andel de sökande i olika grupper av sökande utgör av alla sökande, möjligheten att övergå till studier via andra vägar än den gemensamma ansökan och andra omständigheter som kan jämföras med dessa.

38 §

Mottagande av studieplats

En sökande får ta emot endast en studieplats i en utbildning som leder till högskoleexamen bland de utbildningar som börjar samma termin. Bestämmelsen gäller inte mottagande av studieplats vid överflyttande av studierätt.

Den som har antagits som studerande ska inom den tid som anges i universitetets antagningsmeddelande meddela universitetet att han eller hon tar emot studieplatsen. Om den som har antagits som studerande inte lämnar detta meddelande inom utsatt tid, går studieplatsen förlorad. I det register för ansökan till högskolorna som avses i 1 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret ska universitetet utan dröjsmål göra en anteckning om att studieplatsen har tagits emot.

39 §

Läsår och terminer samt inskrivning

Universitetets läsår börjar den 1 augusti och slutar den 31 juli. Höstterminen börjar den 1 augusti och slutar den 31 december. Vårterminen börjar den 1 januari och slutar den 31 juli. Undervisning ges under de perioder som universitetet bestämmer.

De som har antagits som studerande och meddelat att de tar emot studieplatsen ska på det sätt som universitetet bestämmer anmäla sig till universitetet, varefter de antecknas som studerande. De studerande ska varje läsår anmäla sig som närvarande eller frånvarande på det sätt som universitetet bestämmer.

41 §

Studierätt

En överflyttande studerandes rätt att avlägga examen bestäms på basis av examen enligt den studierätt som erhållits vid överflyttandet. I den tid det tar att avlägga examen inräknas också sådana närvaro- och frånvaroperioder som den studerande har utnyttjat för studier enligt den studierätt som ligger till grund för överflyttandet. När det gäller dem som inlett sina studier före läsåret 2005—2006 ska i den tid det tar att avlägga examen dock inte inräknas närvaro- och frånvaroperioder som utnyttjats för studier enligt den studierätt som ligger till grund för överflyttandet.

43 §

Förlust av studierätten

När en överflyttande studerande tar emot en ny studierätt förlorar han eller hon samtidigt den studierätt som låg till grund för överflyttandet.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagens 36 § 2 mom. samt 41 och 43 § träder dock i kraft den 1 augusti 2015.

Bestämmelserna i 8 § 2 mom. tillämpas första gången vid antagningen av studerande till utbildning som inleds höstterminen 2016.

Bestämmelserna i 36 a § 1 och 2 mom., 36 b § 1 och 2 mom. samt 38 § 1 mom. tillämpas första gången vid antagningen av studerande till utbildning som inleds höstterminen 2016. Till dess tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Lag

om ändring av yrkeshögskolelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i yrkeshögskolelagen (932/2014) 12, 28, 29 och 57 §, av dem 28 § sådan den lyder delvis
ändrad i lag 1173/2014, samt
fogas till lagen nya 28 a—28 c § samt till 30 § ett nytt 4 mom. och till 32 § ett nytt 3 mom. som följer:

12 §

Undervisningens avgiftsfrihet samt avgifter för annan verksamhet

Den undervisning som leder till yrkeshögskoleexamen och högre yrkeshögskoleexamen och urvalsproven i anslutning till antagningen av studerande är avgiftsfria för de studerande. Undervisningens avgiftsfrihet hindrar inte att en yrkeshögskola ordnar sådan undervisning som leder till gemensam eller dubbel examen och för

vilken en utländsk högskola tar ut en avgift för sin andel av undervisningen.

Av personer som söker till en utbildning på grundval av en utbildning inom ett utbildningssystem i en annan stat än en sådan som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och Schweiz tar Utbildningsstyrelsen ut en terminspecifik handläggningsavgift för ansökan. En betald avgift är en förutsättning för att ansökan ska behandlas.

Av andra sökande än de som söker till en utbildning som ges på finska eller svenska kan det

krävas att de genomgår internationella avgiftsbelagda tester.

För annan verksamhet än sådan som avses i 1 mom. får yrkeshögskolan ta ut avgifter. Närmare bestämmelser om avgifter för yrkeshögskolornas offentligrättsliga prestationer utfärdas genom förordning av statsrådet med iakttagande av vad som i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) föreskrivs om självkostnadsvärdet för offentligrättsliga prestationer. Om en offentligrättslig avgift som tas ut hos en studerande inte har betalats på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen med iakttagande av vad som föreskrivs i räntelagen (633/1982). Avgiften är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivningen finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

28 §

Antagning av studerande

De studerande antas av yrkeshögskolan. De studerande antas för att avlägga yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen eller för att genomföra specialiseringsutbildning.

Yrkeshögskolan antar överflyttande studerande. Med *överflyttande studerande* avses studerande som har antagits till studier som leder till högskoleexamen och vars studierätt överförs från en högskola till en annan eller inom en högskola från en utbildning till en annan på så sätt att den examensbenämning som fogas till mål-examen ändras.

Yrkeshögskolan beslutar om grunderna för antagningen av studerande. De sökande får på grundval av olika utbildningsbakgrund delas in i grupper vid antagningen. Likvärdiga antagningsgrunder ska tillämpas på alla sökande i samma grupp.

28 a §

Gemensam ansökan och separata antagningar

Antagning av studerande till studier som leder till yrkeshögskoleexamen eller högre yrkes-

högskoleexamen ordnas med en gemensam ansökan till högskolorna.

I stället för den gemensamma ansökan kan yrkeshögskolorna tillämpa separat antagning vid antagningen av

1) studerande till sådan utbildning som riktas till en specifik målgrupp och i fråga om vilken yrkeshögskolan har bestämt de sökandes behörighet separat, och till vilken ansökning inte kan ordnas inom tidsplanen för den gemensamma ansökan,

2) studerande till utbildning på främmande språk,

3) studerande till finsk- eller svenskspråkig utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen och till vilken ansökning ordnas i samband med motsvarande ansökning till utbildning på främmande språk,

4) överflyttande studerande,

5) studerande på basis av studier inom den öppna högskoleundervisningen.

Vid gemensam ansökan utnyttjas det antagningsregister som avses i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande data-lager och studentexamensregistret (1058/1998). Närmare bestämmelser om förrättandet av gemensam ansökan och om de förfaranden som då tillämpas utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 b §

Reservering av studieplatser

I den gemensamma ansökan ska yrkeshögskolorna reservera en del av studieplatserna i utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen för dem som inte tidigare har avlagt högskoleexamen inom utbildningssystemet i Finland eller mottagit en studieplats i en utbildning som leder till högskoleexamen, eller som har tagit emot en studieplats i en utbildning som börjat vårterminen 2014 eller tidigare, men inte har avlagt högskoleexamen.

Studieplatser behöver dock inte reserveras på det sätt som avses i 1 mom. vid antagning av studerande till utbildning på främmande språk, till sådan utbildning som riktas till en specifik mål-

grupp och i fråga om vilken yrkeshögskolan har bestämt de sökandes behörighet separat eller till utbildning där yrkeshögskolan antar så få studerande att reservering av platser skulle försätta de sökande i en oskäligt olikvärdig ställning.

Yrkeshögskolorna kan reservera en del av studieplatserna för sådana sökande som avses i 1 mom. också i separata antagningar.

Yrkeshögskolan ska trygga ändamålsenliga antagningsmöjligheter också för dem som har avlagt högskoleexamen och tagit emot en studieplats. Yrkeshögskolan ska se till att möjligheterna för olika grupper av sökande att få en studieplats inte blir oskäligt olika med tanke på jämställdheten mellan sökandena. Vid bedömning av skäligheten beaktas hur stor andel de sökande i olika grupper av sökande utgör av alla sökande, möjligheten att övergå till studier via andra vägar än den gemensamma ansökan och andra omständigheter som kan jämföras med dessa.

28 c §

Mottagande av studieplats

En sökande får ta emot endast en studieplats i en utbildning som leder till högskoleexamen bland de utbildningar som börjar samma termin. Bestämmelsen gäller inte mottagande av studieplats vid överflyttande av studierätt.

Den som har antagits som studerande ska inom den tid som anges i yrkeshögskolans antagningsmeddelande meddela yrkeshögskolan att han eller hon tar emot studieplatsen. I annat fall går studieplatsen förlorad. I det register för ansökan till högskolorna som avses i 1 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret ska yrkeshögskolan utan dröjsmål göra en anteckning om att studieplatsen har tagits emot.

29 §

Läsår och terminer samt inskrivning

Yrkeshögskolans läsår börjar den 1 augusti och slutar den 31 juli. Höstterminen börjar den 1 augusti och slutar den 31 december. Vårterminen börjar den 1 januari och slutar den 31 juli. Undervisning ges under de perioder som yrkeshögskolan bestämmer.

De som har antagits som studerande och meddelat att de tar emot studieplatsen ska på det sätt som yrkeshögskolan bestämmer anmäla sig till yrkeshögskolan, varefter de antecknas som studerande. De studerande ska varje läsår anmäla sig som närvarande eller frånvarande, på det sätt som yrkeshögskolan bestämmer. De studerande kan av grundad anledning ändra sin anmälan under läsåret.

30 §

Studierätt

En överflyttande studerandes rätt att avlägga examen bestäms på basis av examen enligt den studierätt som erhållits vid överflyttandet. I den tid det tar att avlägga examen inräknas också sådana närvaro- och frånvaroperioder som den studerande har utnyttjat för studier enligt den studierätt som ligger till grund för överflyttandet.

32 §

Förlust av studierätten

När en överflyttande studerande tar emot en ny studierätt förlorar han eller hon samtidigt den studierätt som låg till grund för överflyttandet.

57 §

Omprövnings- och rättelseförfarande

Den som har ansökt om att bli antagen som studerande får hos yrkeshögskolans organ begära omprövning av antagningsbeslutet inom

14 dagar från det att resultatet av antagningen offentliggjordes. När resultaten av antagningen offentliggörs ska de sökande informeras om hur de kan få veta på vilket sätt de grunder som följs vid antagningen har tillämpats på dem och hur omprövning av antagningen kan begäras. Resultatet av antagningen får inte med anledning av begäran om omprövning ändras till nackdel för den som har antagits som studerande.

En studerande får hos det organ som yrkeshögskolan har förordnat begära omprövning av ett beslut enligt 32 § som gäller förlust av studierätten inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

En studerande som är missnöjd med bedömningen av sina studieprestationer eller med tillgodoräkandet av studier som han eller hon fullgjort annanstans eller kunskaper som visats på annat sätt får begära rättelse muntligen eller skriftligen. I fråga om bedömningen av studieprestationer ska rättelse begäras hos den lärare som utfört bedömningen och i fråga om tillgodoräkande ska rättelse begäras hos den som fattat beslutet om tillgodoräkande. En begäran om rättelse som gäller bedömningen av en studieprestation ska framställas inom 14 dagar från den tidpunkt då den studerande har haft tillfälle att ta del av bedömningsresultaten och av

tillämpningen av bedömningsgrunderna. En begäran om rättelse som gäller tillgodoräkande ska framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Den som är missnöjd med ett beslut som har fattats med anledning av en i detta moment avsedd begäran om rättelse får begära omprövning av beslutet hos examensnämnden eller ett annat organ som har förordnats för denna uppgift inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i förvaltningslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagens 28 § 2 mom. samt 30 och 32 § träder dock i kraft den 1 augusti 2015.

Bestämmelserna i 12 § 2 mom. tillämpas första gången vid antagningen av studerande till utbildning som inleds höstterminen 2016.

Bestämmelserna i 28 a § 1 och 2 mom., 28 b § 1 och 2 mom. samt 28 c § 1 mom. tillämpas första gången vid antagningen av studerande till utbildning som inleds höstterminen 2016. Till dess tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 27 februari 2015